

GORICA

(Zjutranje izdanje.)

Uredništvo in upravnštvo se nahajata v »Narodni tiskarni«, ulica Vetturini h. št. 9.
Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnštvo »Gorice«. Oglasi se računijo po petih vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računijo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska »Narodna tiskarna« (odgov. J. Marušič).

Peticija

„Kat. polit. društva v Bovcu“ v zadevi gradnje železnice od Sv. Lucije ozir. Idrije do Loga pod Predelom.

Št. 37.

Visoki deželni zbor!

Uže dolgo vrsto let se bije gorenjesoska dolina za izboljšanje svojega revnega stanja, ki je v prvi vrsti odvisno od potrebnih prometnih zvez. Gorenjesoska dolina je upala, da se zgradi nova železniška proga čez Predel, a s propadom tega načrta je propadel tudi up na brzo opomoč.

Občine od Tolmina do Loga pa zato še niso izgubile vsega upa, in nadejajo se, da spoznajo merodajni činitelji tehtnost razlogov, ki govore za nujnost železnice med Sv. Lucijo odnosno Idrijo in Logom pod Predelom, eventualno Rabljem in Trbižem.

Z bohinjsko železnico se odpré prometu šele polovica soške doline, ki tvori naravno in najkrajšo zvezo avstrijskega juga s severom, Trsta s planinskimi deželami. Kakor je uže znano, hočejo sosednje Italijani zgraditi železniško zvezo do avstrijske meje ob soški dolini in neki njihov načrt se zavzema za zvezo Čedadu s Kobaridom.

Ako se izvede ta načrt, bi se železniška proga od Sv. Lucije do Kobarida itak gradila, in nadaljevanje iste do Loga pod Predelom bi bilo toli bolj omogočeno radi male razdalje 30 km.

Pomniti je pri tem, da bi v slučaju, ako se dogradi proga do Loga, skrbela vlada podaljšati jo še do Rablja, kjer sta dva rudnika, ter Rabelj zvezati s Trbižem in tako napraviti neposredno zvezo s Trstom in severom. Deželnobrambeni pomisleki, ki so bili baje proti prvotnemu načrtu predelske železnice, bodo zdaj z gradnjo bohinjske proge itak odstranjeni. Vazne postojanke na Bovškem pa s predlagano železniško zvezo le pridobijo na veljavi in pomenu.

Nadalje tudi ni prezreti vodnih sil na Bovškem, ki se bodo gotovo v obilni meri porabljale, kakor hitro se izvede v to prepotrebna prometna zveza. Predlagana železnica bi se posluževala v slučaju lahko električne gonilne moči.

Tudi rudništvo na Bovškem govori za novo progo. Znano je, da so bili v Trenti železni rudniki in topnice nad 200 let, a so se morali opustiti radi nedostajanja prometnih zvez in konkurence. V slučaju pa, da se zgradi predlagana

proga, se prej ali kasneje gotovo oživotvorijo rudniška podjetja.

Naši gorati kraji zaslužijo železniško zvezo tudi radi svojih naravnih lepôt, radi zdravega zraka, izvrstne pitne vode ter izrednega turistiškega pomena. Bovec n. pr. služi že zdaj v letovišče zlasti Tržačanom, dasi v to bolj majhni meri radi oddaljenosti in pomanjkanja železnice.

Ako se pa zgradi predlagana proga, oživi vsa dolina in število tujcev kot letovičarjev in turistov bo naraščalo od leta do leta. Kako izredno veliko privlačno silo imajo naravne lepote in dobrote veleplaninskih krajev, nam živo dokazujejo sosedne planinske dežele, Koroška, Štajerska, Tirolska itd.

Z gradnjo predlagane proge bi se torej vsekako povzdignilo in rešilo gmotno stanje naših gorskih občin; od nje bi imela koristi pa tudi vsa dežela in država.

V poštov bi vsekakor prišlo tudi denarno vprašanje za gradnjo proge. Nek g. deželni poslanec je predlagal prizadetim občinam zlasti in sploh vsem gorenjesoskim občinam od Tolmina naprej, naj se združijo in ponudé vladi osnovno glavničo par sto tisočakov za proučevanje proge in predpriprave, oziroma bi polovico te svote založila dežela, drugo polovico pa občine.

Kdor pozna revščino naših občin in trgov, mora pritrditi, da je ta predlog neizvedljiv, da nemogoč! Naše občine s trgi vred se morajo boriti z neprestanimi velimi primanjkljaji in so gospodarski na robu propada.

Ako iščejo in prosijo naši okraji pomoči v gmotno rešitev, kako naj štejejo sami v ta namen tisočake in tisočake? Razven redko sejanih denarnih mogotev ga pač ni ne trga ne vasi, da bi bila v dobrih gmotnih razmerah. Občine same komaj še životarijo s pomočjo ogromnih vsestranskih doklad, ljudstvo samo pa mora leto za letom v velikih možicah hoditi čez Predel v svet, iskati si zaslužka, da pokriva številne svoje, občinske, deželne in druge letne bolj in bolj naraščajoče primanjkljaje. — O gmotnem stanju naših občin govore kaj živo tudi bolj in bolj naraščajoča izseljevanja.

Občni zbor „Kat. polit. društva v Bovcu“ je zatorej sklenil na podlagi gori navedenih tehničnih razlogov dne 4. oktobra 1903 sledečo resolucijo:

„Visoka vlada in visoki deželni zbor se naprosita, čim prej zgraditi železniško progo od Sv. Lucije ozir. Idrije do Loga pod Predelom, katero delo izvrši vlada sama brez prispevkov dežele in zlasti revnih občin, ki uže itak ginevajo pod želečimi bremeni in so same potrebne podpor.“

„Kat. polit. društvo v Bovcu“, dne 12. junija 1904

Josip Abram, tajnik.

Mišić, predsednik.

Peticija

kmetijskega društva v Cerknem za ustanovitev mlekarne in sirarske šole v Cerknem.

Visoki deželni zbor!

Leta 1897 ustanovilo se je udano podpisano kmetijsko društvo v Cerknem, katerega namen je izboljšati gospodarske odnose v svojem okraju. Zlasti se je društvo zavzelo za izboljšanje živinoreje in mlekarstva.

Ustanovilo si je takoj ob enem tudi mlekarnico, katera se je bila že v prvih dveh letih tako razvila, da je po številu članov in po množini mleka prekašala vse sedaj obstoječe mlekarnice goriške dežele.

Mlekarnica pa se je čim dalje le še bolj razvijala, tako da so prvotni prostori, katere je imelo društvo v najemu, postajali pretesni in neprikladni, na kar je bilo treba misliti na nove prostore, kateri bi odgovarjali vsem potrebam pravilnega mlekarstva. — Udano podpisano kmetijsko društvo se je v letu 1901 odločilo postaviti, si svoj dom, lastni dom, kateri naj v prvi vrsti služi umnemu mlekarstvu in sirarstvu. Načrt za novo stavbo izdelali so strokovnjaki po uzoru švicarskih in danskih mlekarov. Sredi leta 1903 je bilo poslopje končano, na kar je še postavila inštalacijska družba „Alfa-Separalor“ na Dunaju parne in druge potrebne stroje v mlekarniške prostore. Še koncem istega leta preselila se je mlekarnica v svoje nove prostore, kateri sedaj zadoščajo vsem potrebam modernega mlekarstva.

To naše podjetje uvaževalo je tudi visoko c. kr. poljedelsko ministerstvo, katero nam je podelilo 5000 kron podpore z dopisom meseca oktobra 1902 št. 25241. Enako nam je podelil slavni deželni odbor z dne 15. januarja 1903 št. 8580 — 2000 kron podpore za zgradbo stavbe.

Po sodbi strokovnjakov se naša

To sporočilo ni bilo nič kaj prijetno.

„Kaj naj storim zdaj s Prajorem? Kaj bo, kadar izve, za kaj se gre tu!“ dalo mi je v glavo. Da bi mu prikriil resnico? Ali kako naj mu to prikrijem — to ni mogoče — treba mu povedati vse, da ga primoram, naj gre za nami.

In to sem tudi takoj storil, ker nismo imeli izgubiti nobene minute. Vedel sem iz skušnje, da Peko ne govori v veter. Nevarnost je bila resna in ni se dala odvrniti.

Prajo je silno prebledel, ali britanska praktičnost je zmagala. Umeval je, da bi zdaj premišljevanje in besede bile le potrata dragocenega časa; in brzo je pobral svoje risarske reči ter dejal z obupno odločnostjo: „Idimo!“

Dvignemo se skupno z ranjenci, ki so bili tu. Samo dva so nesli na nosilnicah, napravljenih okorno iz debelih vej, drugi so šli sami.

Spet smo prišli v ogenj, spet so žvižgale krogle. Hodili smo naglo skoro brez oddiha, in to je bilo zelo utrudljivo. Zdj smo se spuščali navzdol, zdaj lezli na strmine; pot je bila prav opozla vsled tajajočega se snega; nekaj minut

mlekarnica po svoji uzorni uredbi odlikuje pred vsemi sedaj obstoječimi mlekarnicami v goriški deželi.

Da mlekarstvo v naši deželi ni še tako razvito kakor bi bilo želeto, je pač krivo v prvi vrsti pomanjkanje večjih mlekarjev, kajti v naši deželi še danes nimamo nikake šole te stroke.

Z ozirom na to, da je mlekarnica udano podpisane kmetijskega društva izmed sedaj obstoječih mlekaric po svoji uredbi najmodernejša in ker se delo med letom nič ne preneha, ter ima med vsemi mlekarnicami goriške dežele največ mleka, — kar je tudi razvidno iz knjige, katero je izdalo visoko c. kr. poljedelsko ministerstvo: „Die Molkereigenossenschaften und andere Unternehmungen zur Verwertung der Molke-reiprodukte 1903“ — izrazili so razni strokovnjaki, med njimi tudi c. kr. deželni nadzornik za poljedelstvo gospod Frühauf, kateri si je tekoči mesec ogledal našo mlekarnico, — željo, naj bi se v naši mlekarnici ustanovila mlekarska šola. Za to idejo odločilo se je tudi udano podpisano društvo.

Naše mlekarnice so do sedaj pogrešale dobrih strokovno izvežanih mlekarjev, pomanjkovalo je strokovnega znanja v mlekarstvu, ker sedaj še nimamo v naši deželi mlekarške šole. Res je, da je visoka vlada podpirala mladeniče, kateri so se šli učiti mlekarstva v Št. Mišel na Tirolsko. A ta šola pač nima nikakega pomena za našo deželo, ker se v isti ne podučuje v materinem jeziku. Tudi po izjavah udeležencev te šole premanjkuje tam mleko in prostori za vsestransko proizvajanje mlekarniške stroke.

Da v goriški deželi pridemo do dobrih strokovno izobraženih mlekarjev, si usoja podpisano društvo udano prositi:

Visoki deželni zbor naj nam blagovoli podeliti pripomočkov in sredstev ter se zavzeta za to, da se ustanovi pri podpisane kmet. društvu mlekarska in sirarska šola. To bo gotovo prineslo celi goriški deželi boljše gospodarske odnose na polju mlekarstva in živinoreje, saj je v naši deželi kmetovalcu edina rešitev le živinoreja in mlekarstvo.

„Kmetijsko društvo v Cerknem“,

reg. zadruga z neom. zavezo,

19. septembra 1904.

LISTEK.

Med gorskimi orli.

Povest iz časa hercegovskega ustanka.

Ruski: Peter Petrov.

(Dalje.)

Brdovito obširno prostranstvo je bilo okroženo od vseh strani z visokimi gorami — nekako podobno večji dolini, pokriti z belo snežno plahto. Eno vrsto*) pred nami se je vila cesta kot črn trak med dvema visokima hriboma. Oba holma so bili zasedli Turki, in videli smo jih tudi na cesti. Turški oddelek je šel očitno po poti h Goranskemu, in ko je zadel na vstaše, zavzel je pozicijo na holmih. Vstaši so bili razporeženi deloma na gorskem relizu in podnožju hriba, kjer smo bili mi, deloma spodaj pred raznimi prirodnimi skrivališči in so oblegali sprednji holm v polokrogu. Streljanje je bilo zelo srđito, posebno od strani Turkov. Holm so vedno opasovale vrste nepravilnih črt belega dima. Ogenj Slovanov ni bil toliko viden radi raztrosenosti strelcev.

Prajo je risal prav pridno. Od časa do časa pa je pretrgal svoje delo ter se obrnil k meni, da mu razrešim

pomislike, ki so se polasčevali njegove duše.

„Nu, mon ami, če pa udarijo ces méchants Turcs mahoma na nas in splezajo na to goro, kaj pa potem?“ —

„In kaj storimo, če se zmislijo ti hrabri vstaši in planejo na desno? Potem nas Turki odločijo od njih?“ —

„Ali menite, da so Turki zelo hrabri? Mislim, da ne.“

In tako dalje v tem tonu.

Prebili smo tu kake pol ure ter sledili boju, ki je ostajal vidno v istem položaju. Kar se zasliši glas za menoj: „Gospodine Rus!“

Tako so me klicali vsi.

Ozrem se. Za menoj stoji Simo Hodžić, eden najhrabrejših črnogorskih kapetanov, ki je bil vedno pri Peku, prekrasen mož velikanske rasti.

„Dobro jutro,“ reče mi ter ponudi roko.

„Nu, kako je boj?“ vprašam. „Menda ne bo nič odločilnega!“

„Ni dobro, gospodine. Turkov je zelo veliko. Od te strani gredo.“

Pokazal je nazaj v stran, odkoder smo bili prišli.

„Peko Pavlovič vas prosi, da pridete k njemu, da boste skupaj.“

*) kilometer.

smo hodili po prav odkritem kraju kot na dlani, pa zopet med grmovjem, po katerem so frčale krogle se suhim treskotom ter lomile veje in vejice. Ko smo bili prešli zelo strmo pot, dospemo do visokega snega, in tu je trebalo gaziti do kolen. Jedva smo dvigali noge. Ta prehod, ki je bil na videz nepomenljiv, se mi je zdel brez konca in kraja. Na koncu smo šli spet navzgor, po strmi in težki poti sredi redkega visokega gozda. Tu smo bili naposled zavarovani pred krogami; ali streljanje je bilo nenavadno hudo in slišali so se gromoviti glasovi in kriki, dasi nismo videli nikogar.

„Počakajte tu, gospodine,“ reče mi Simo Hodžić. „Pogledam, kje je Peko Pavlovič in kako stoji ta reč.“

Ni minulo deset minut, pa se je že vrnil Simo Hodžić.

„Hajdi, gospodine!“ zakriči mi od daleč.

Skočimo na noge pa proti njemu. „Idimo brzo. Peko Pavlovič čaka samo še vas,“ reče mi Simo po poti.

Torej to je pomenilo, da se je držal na vsak način ter nas čakal.

(Dalje pride.)

Politični pregled.

Istrski deželni zbor.

V sredo popoldne je imel istrski deželni zbor zopet svojo sejo. Italijanski poslanci niso imeli nič nujnejšega nego interpelirati vlado zaradi tega, ker je tržaška policija zadnji čas izgnala iz Trsta par irredentovskih kričarjev, ki so bili italijanski podaniki. V ti seji stavlja je poslanec Davanzo nujni predlog, ki meri na to, da bi deželni zbor sklenil poseben zakonski načrt, ki bi prepovedal izdelovanje umetnega vina. Pri utemeljevanju tega predloga opozarjal je predlagatelj posebno na velikansko množino ponarejenega vina, ki se izdeluje posebej v tržaški prosti luki in ki niso le na kvar vinogradnikom, ampak tudi zdravju dotičnih pivcev. Ta predlog odstopil se je kmeljskemu odseku. Predlog je podpiral tudi poslanec dr. Dinko Trinajstić. Ker je govoril v hrvatskem jeziku, je začela italijanska gosposka fakulteta, podprta od italijanskih poslancev tako razsajati na galeriji, da je bil deželni glavar prisiljen zaukazati, da se galerija izprazni. V ti seji je tudi vladni zastopnik zopet izročil deželnemu glavarju predlog glede premestitve okrožnega sodišča iz Rovinja v Pulj, kakor tudi glede ustanovitve dveh novih sodnih okrajev.

Deželni zbor kranjski.

V torek je bilo otvorjeno zasedanje kranjskega deželnega zbora. Po slovesni sv. maši v stolnici so se poslanci zbrali v zbornici. Deželni glavar je otvoril zborovanje ter pojasnil slabe finančne razmere in omenil, da ne bo možno povisati deželne naklade. Dalje je naglašal, da bo morala država prepustiti deželam gotove dohodke oziroma jim povračati razne stroške. Deželni predsednik baron Hein je pozdravil poslance ter apeloval na previdnost vseh strank, češ, ako ni možno skleniti miru, naj bi prišlo vsaj do premirja. Pri mirnem in stvarnem delu se bodo nasprotstva vblažila. Poslanec dr. Šusteršič in tovariši so stavlili nujni predlog, da naj deželni zbor dovoli, da se vsaj deloma opomore po raznih elementarnih nezgodah povzročeni bedi znatnega dela prebivalstva dežele, za leto 1904 izreden kredit v znesku 150.000 K, ki naj se razdeli med siromašno prebivalstvo. Obenem naj se pozove vlada, da dovoli prizadetemu prebivalstvu izdatno denarno podporo. Najnost tega predloga je bila odklonjena, ker so proti nji glasovali slovenski liberalci združeni z Nemci. Pri volitvah v odseke je izjavil posl. dr. Šusteršič v imenu ostalih poslancev katol. narodne stranke, da ista ne sprejme izvolitve v odseke ter da se ne udeleži delovanja v odsekih in da se omeji le na delovanje v javnih sejah.

Moravski deželni zbor.

V moravskem deželnem zboru so se združile obstoječe tri češke stranke v toliko, da so si izbrale skupno parlamentarno komisijo. Tudi v tem deželnem zboru je prišlo v tem zasedanju med Nemci in Čehi do jako burnih prizorov. Povod tem prizorom so dale za Čehe skrajno neugodne šolske razmere na Moravskem ter vnebovpijoče krivice, katere jim Nemci z vladno pomočjo v tem pogledu še vedno prizadevajo.

Italijanska juridična fakulteta v Inomostu.

Uradni list „Wiener Zeitung“ je priobčil v torek odredbo ministra za uk in bogočastje od 22. sept. t. l. glede ustanovitve provizorične pravne in državnoslovne fakultete z italijanskim učnim jezikom.

Glavne točke te odredbe so sledeče: Začetkom šolskega leta 1904/5 se ustanovi v Inomostu posebna samostojna juridična fakulteta z italijanskim naučnim jezikom. Ta fakulteta bo popolnoma ločena od vseučilišča tudi glede prostora ter bo imela naslov: „Provizorična pravo in državnoslovna fakulteta z italijanskim naučnim jezikom v Inomostu“. Profesorji te fakultete toliko redni kolikor izredni so glede naslova, čina, službe in plače popolnoma enaki rednim in izrednim profesorjem na vseučilišču. Imatrikulja in inskripcija slušateljev se vrši na fakulteti.

Na tej fakulteti bo posle rektorja opravljal dekan, akademičnega senata pa kolegij profesorjev. Početkom šolskega leta 1904/5 se konstituira profesorjski kolegij, ki izvoli dekana in to pot tudi poddekana. Na tej fakulteti se vrše predavanja v italijanskem jeziku, ki je tudi notranji uradni jezik fakultete. Promocija kandidatov te italijanske fakultete se bo vršila pod avtoriteto vseučilišča v Inomostu. Istodobno je dunajski uradni list priobčil imenovanja več profesorjev te fakultete.

Zopet obstrukcija na Ogerskem.

Posl. Hodossy je izjavil na nekem shodu, da bo liberalna stranka čvrsto

podpirala Tiszovo vlado, ki si je zastavila program, da izvede polagoma vse narodne zahteve na podlagi nagodbe iz leta 1867. Kdor se prizna za pristaša 67-letne nagodbe, ne more zahtevati ločitve carine. Govornik se boji, da bo neodvisna stranka pod pretezo o ločeni carini zopet začela nasilno nastopanje proti ustavni vladi in da prepreči parlamentarno delovanje. Za ogerski narod in za narodne aspiracije pa v sedanjem času ni večje nevarnosti kakor obstrukcija.

Kralj Peter v jugoslovanski umetniški razstavi.

V ponedeljek dne 26. t. m. popoldne si je kralj Peter s svojim adjutantom vnovič ogledal umetniško razstavo. Kralj se je dlje časa mudil v slovenskem oddelku.

Nevolja v Italiji radi nove trgovinske pogodbe.

Iz Rima in Barija javljajo, da vlada med vinskimi producenti veliko ogorčenje radi določeb, ki jih ima nova trgovinska pogodba med Avstrijo in Italijo glede vina.

O kongresu prostomislecev

piše dunajska „Information“: Mednarodni kongres prostomislecev, ki se je vršil te dni v Rimu, je svoje delo dovršil. Ta kongres, na katerem bi se morala razpravljati pravzaprav le filozofska vprašanja, bil je v resnici pa le nekaj tabor republikancev in anarhistov. Prireditelji tega kongresa povabili so nanj veliko število anarhistov iz Italije, Belgije in Francije, tako da so anarhisti pri raznih glasovanjih imeli večino. Najnezadovoljnejši bili so na tem kongresu nemški odposlanci, ki so pričakovali, da bo ta kongres kongres filozofov. Vsi sklepi, ki so bili vsprejeti na tem kongresu, so republikanskega in anarhističnega značaja ter naperjeni v prvi vrsti proti cerkvi. Glasovalo se je namreč za to, da se odpravijo vsa verska izpovedanja in vse monarhije, da se človeška družba radikalno preosnuje ter da se odpravijo vse postave. Neki francoski odposlanec je celo zahteval, da se italijanski kralj koj odstavi. Najhujši napadi pa so bili naperjeni proti papežu in proti katoliški cerkvi, in govori se, da bo sveta stolica uložila pri italijanski vladi protest, ker je ta tak kongres dovolila.

Sestanek italijanskega ministerskega predsednika Giolittija z nemškim ministrom za zunanje zadeve grofom Bülowom.

Te dni sta se sešla v Homburgu italijanski ministerski predsednik Giolitti in nemški kancelar grof Bülow. O tem sestanku krožijo po listih razna mnenja. Nekateri pravijo, da bi Italija rada posredovala med Japonsko in Rusijo in da se je o tem praskanju sukal pogovor med omenjenima državnikoma. Drugi pravijo, da bi si Italija na Nemškem rada izposodila denar, katerega bi rabila za poddržavljenje železnice. So zopet drugi, ki trdijo, da Italiji ne ugaja zahteva Avstrije in Rusije, da se v Macedoniji množi število avstrijskih in ruskih orožniških častnikov in da hoče Italija v ti zadevi sporazumeti se z Nemčijo. Konečno trdijo nekateri, da se je hotela s tem sestankom nekako slaviti trozveva, ki obhaja letos svojo 25-letnico.

Nemška brutalnost.

Nemška brutalnost nasproti Poljakom v Nemčiji presega že vse meje. Ni dolgo tega, ko smo v našem listu omenili neki ukaz nemškega naučnega ministra, s katerim se je žugalo poljskim učiteljem, da se bodo odpustili iz službe, ako se bodo še nadalje zunaj šole med seboj in s svojimi otroci pogovarjali v poljskem jeziku. Zdaj pa prihajajo iz Berlina vesti o nekem drugem ukazu nemškega naučnega ministerstva, vsled katerega bi bilo prepovedano učiti v šolah otroke latinski a b c, to je latinske črke. Bojazen namreč, da bi se otroci poljskih starišev, ki bi poznali latinski a b c, potem doma privatno ne učili poljščine, privedla je nemško vlado do te prepovedi, ki je tako gorostasna in tako brutalna, da se mora gnjnsiti vsem, ki imajo v sebi le še nekoliko poštenja in človeškega čuta.

Balkan.

V zadnjem času sta začeli Srbija in Bolgarija postajati nekako nezaupljivi nasproti Avstriji glede njenega postopanja v Macedoniji. Pistoč o ti zadevi pravi ruski list „Novo Vreme“, da je solidarnost Bolgarije in Srbije jedina rešitev proti Avstriji. Nevarnost okupacije macedonskih pokrajin ne preti od nobene druge strani, ako ne od Avstrije. Nezaupanje Srbov in Bolgarov je nekako opravičeno, ako se pomisli, da Avstrija gradi z vso naglostjo železnico do Plevlje, da pošilja vedno bolj pogosto vojaške čete v Hercegovino, in da avstrijski konzuli v Macedoniji neprenehoma spletkarijo. Ni toraj popolnoma neopravičeno očitanje, da dobivajo vstaške čete pomoč iz Avstrije. —

Rusko-japonska vojska.

„Daily Telegraph“ je izvedel iz Simintina, da se general Kuropatkin pripravlja v Mukdenu na odločen odpor. Okoli mesta se z veliko hitrostjo grade nasipi in kopljejo jarki. Na severnem obrežju reke Hun so Rusi postirali 264 topov. Vsak dan dohajajo Kuropatkinu novi voji iz Harbina. Po poročilih „Daily Maila“ iz Njučvanga so se Rusi nekoliko umaknili, a vendar še drže pozicije od Motantaja. Ruska konjenica prav marljivo rekognoscira v tej smeri. Med Mukdenom in fronto so Rusi pripravili mnogo močnih artilerijskih pozicij. — Iz Petrograda pa se poroča: Na bojišču ni, kakor je razvidno iz poročil iz Mukdena, nobenih sprememb. V zadnjih treh dneh se je japonska armada koncentrirala na zapadu pri Tjantanu, na jugu pri Šihi in na vzhodu v okolici Biaupuce. Japonci so še kakih 30 km oddaljeni od Mukdena.

**

Veliki japonski naskok na Port Artur, ki se je začel dne 19 t. m., je bil popolnoma brezuspešen. Rusom se je posrečilo pregnati Japonce iz vseh važnejših pozicij, kar so jih bili zavzeli. General Stessel je s čudovito genijalnostjo uredil obrambo tako, da imajo Japonci zlasti vsled ruskih min pri vsakem naskoku uprav strahovite izgube.

**

Silni napadi na Port Artur. — „Morning Post“ poroča iz Šangaja, da nadaljujejo Japonci napade na Port Artur. Izlasti silen je bil napad v noči od 26. m. m.

**

Napad Japoncev odbit. — „Daily Mail“ poroča iz Čifu od 27. m. m.: Japonci so prišli na 1600 metrov pred Port Artur. Utrbe, ki so jih vzeli, so št. 4, 5 in 6. Kitajci, ki so dospeli v Čifu, pripovedujejo, da so Japonci od takušanske strani napadli Port Artur, toda bili so odbiti. Mine, ki so eksplodirale, so povzročile Japoncem ogromne izgube. Zelo dvomljivo je, bodo li zamogli Japonci držati vse zavzete pozicije, ker so iste le na streljaj oddaljene od velikih ruskih utrdb.

**

Japonske izgube. — Iz Čifu so brzojavili v London: Glasom poročil iz ruskih virov so Japonci izgubili pri zadnjih napadih na Port Artur 7000 mož. Neki Kitajec, ki je dne 26. m. m. zapu-til Port Artur, je pripovedoval, da znašajo ruske izgube le 500 do 600 mož. Japonci niso zamogli držati treh utrdb, ki so jih zavzeli, ker so bili preveč izloženi ognju ruskih glavnih utrdb.

**

„Express“ javlja, da je nastala na Japonem velika nevolja, ker Port Artur še ni zavzet. Razni listi pozivljajo japonske generale, ki vodijo obleganje, naj se sami usmrte.

**

„Morning Post“ priobčuje iz nemškega vira brzojavko, vsled katere bi bilo vzletelo v zrak 6000 Japoncev, ki so bili zavzeli neko utrdbo, ki je pa bila podminirana in so jo Rusi s pomočjo električnih žic pognali v zrak.

**

Pismo generala Steslja. — Iz Čifu poročajo, da neko pismo generala Steslja izjavlja, da Japonci zaman tratijo strelivo in življenje, ker stoje Rusi trdno kakor skala ter hočejo do skrajnosti braniti trdnjavo. Stessel se zamore brez vsake druge pomoči držati še šest mesecev.

**

Ruske torpedovke vjele japonske džunke. — „Daily Telegraph“ poroča iz Čifu od 27. m. m.: Ruske torpedovke, ki so vdrle iz Port Arturja, so vjele več japonskih džunk, ki so bile namenjene v Daljni. Velike ruske ladije odplnijo semtertje iz pristanišča, toda nikdar več nego tri v istem času.

**

Izgube japonske oblegovalne eskadre. — Iz Vladivostoka prihaja vest, da sta bile v zadnjih dneh s torpedi pogreznjeni dve torpedovki in neki drugi parnik, in razun tega, da je bila močno poškodovana tudi neka križarka oblike „Njitaka“.

**

Car Nikolaj je odpotoval v spremstvu enega velikega kneza v Odeso in Tiraspol, kjer bo inspiciral čete, ki se podajo na bojišče v Vztočno Azijo.

**

Oskrbovanje ruske armade z zimsko obleko. — Iz Petrograda poročajo: Vojaška uprava je že početkom poletja naročila za vojsko zimsko obleko. Do sedaj je dovršenih 478.000 popolnih zimskih oblek, kratkih kožuhov, zimskih kap, ro-

kovic in 160.000 čevljev iz klobučevine. Vse te predmete že odpošiljajo na bojišče. Tekom treh tednov bo že vse na licu mesta. Ob tej priliki se je seznało, da stane Rusijo vojna dva in pol milijona rubljev na dan.

**

Po zadnjih poročilih z bojišča so bili vsi japonski napadi na Port Artur odbiti, in so imeli Japonci pri teh tako ogromne izgube, da se niso upali od dne 26. septembra naprej več napasti trdnjave.

Domače in razne novice.

P. n. gospodom naročnikom.

— Z današnjo številko smo nastopili zadnje četrtletje. Ob tej priliki prosimo gg. naročnike, ki se niso še odzvali z naročnino za tekoče leto in mogoče še za prejšnja leta, da to kmalu store. Objednem prosimo tudi velecenjene somišljenike, da širijo naš list ter nam pridobé še novih naročnikov.

Novi tržaški namestnik. — Vesti, ki prihajajo v razne liste in ki se pečajo z imenovanjem novega tržaškega namestnika, si vsaki dan nasprotujejo. Pred par tedni govorilo se je namreč z vso odločenostjo, da postane tržaški namestnik bukovinski deželni predsednik knez Hohenlohe. Potem so pisali listi, da je vlada opustila to misel ter da namerava imenovati dalmatinskega namestnika barona Handla tržaškim namestnikom. Pred par dnevi pa so isti listi trdili zopet z vso gotovostjo, da postane vendar knez Hohenlohe tržaški namestnik, in da se njegovo imenovanje objavi že prve dni oktobra. Zdaj pa prihajajo zopet na dan z imenom barona Handla in pravijo, da ga mora vlada premestiti, ker je postalo njegovo stališče v Dalmaciji zaradi znane afere neizmerno težavno. Iz tega je razvidno, da ni še danes rešeno vprašanje glede imenovanja tržaškega namestnika. Iz pisave italijanskih kakor tudi nemških listov pa je razvidno, da bi Italijani kakor Nemci imeli v Trstu veliko raje kneza Hohenlohe, katerega hvalijo na vse pretege, nego pa barona Handla. Nam primorskim Slovanom pa bo seveda prav malo pomagano, naj pride v Trst ta ali oni, ako ima ostati v Primorju še vedno pri starem zistemu.

Odlikovanje. — Cesar je podelil voditelju namestniške predsedniške pisarne, okrajnemu komisarju v Trstu, g. Edmundu Fabijaniju, zlati križec za zasluge s krono.

Poroke. — Poročili so se: Gosp. Ruđ. Drufovka, trgovec v Gorici z g.čno Josipino Nodus; gosp. Ferd. Delak, uradnik „Mizarske zadruge“ v Solkanu z g.čno Amalijo Čebularjevo; gosp. dr. Ernest Dereani, zdravnik v Gorici, z g.čno Milko Dolencovo, hčerko vodje kmet. šole na Grmu.

Za „Šolski Dom“. — Upravištvu prejelo: A. Komjanc, trgovec v Pevm 2 K. —

Predsedništvu so plačali: Anton Rijavec, dimnikarski mojster v Opatiji 3 K; Anton Kuštrin, trgovec v Gorici 5 K; Št. fa. Kinderčev v Gorici, na račun ustanovnine 50 K; Ivan Lapanja, deželni poslanec, na račun ustanovnine 10 K; dr. A. Gregorčič v Gorici 20 K.

Srčna hvala!

Deželni zbor. — Včeraj popoldne ob 5. uri imel je dež. zbor svojo tretjo sejo v tem zasedanju. Navzoči bili so vsi poslanci. Deželni glavar omenil je poročilo deželnega hipotečnega zavoda, ki je ravnokar izšlo in iz katerega je posneti, da je ta zavod v prvi upravni dobi izposodil 1.200.000 K ter dovolil še drugih 450.000 K v posojila. Potem naznani dež. zboru dopis tržaškega namestništva, s katerim se mu naznanja, da je vlada že napravila načrte za uravnava prtokov reke Vipave ter da bo v kratkem izdelala tudi načrte glede uravnave reke Vipave same. Prečitane zapisnika se je opustilo. Stavljениh je bilo več predlogov in interpelacij. Prešlo se je potem k dnevnemu redu, a je bila seja zaključena in sicer na predlog poslanca Panigaja, še predno je bil dnevni red dokončan. Seja se bo nadaljevala prihodnji četrtek. Natančneje poročilo o včerajšnji seji prihodnjič.

Koncerti slovanskih umetnikov v Gorici. — Letos obiskali bodo naše mesto imenitni slovanski umetniki ter priredili koncerte. Tako priredi dne 10. t. m. koncert slavnostni violinist Kocjan, katerega smo že lani obdovale, ko je pri nas prvokrat nastopil. Prve dni decembra pa pride v Gorico slavni dvorni virtuozi na gosli Fran Ondriček. Dne 19. in 20. decembra t. l. pa se bo producirala v Gorici preustrojena pevska

družba Našežde Slaviansky, ki bo pela opereto: „Življenje za cara“.

„Soča“ in resnica. — Ker „Soča“ še vedno očita G. Orešec ovajanje slovenskih dijakov, informirali smo se pri nekaterih verodostojnih virih o tem dogodku ter moremo poročati čisto resnico: G. Orešec je imel slovensko uro v šestem gimn. razredu. Ker je bilo ravno v istem času slabo vreme, poprosi ga neki nemški dijak, da bi smel ostati med slovenskim poukom v sobi. G. Orešec mu to dovoli, ali pod pogojem, da se bo pripravil za prihodnjo uro in ne bo motil pouka. Dijak mu to obljubi in se v zadnjo klop. Kmalu pa opazi G. Orešec, da nemški dijak govori z nekim slovenskim dijakom, ter pokara prvega v neškem jeziku: „Jaz vidim, da ne držite obljube. Ako se to ponovi, Vas bodem moral odstraniti.“ Tedaj po vstane neki slovenski dijak ter zarohni na skrajno žaljiv način nad G. Orešcem: „Sedaj je slovenščina!“ Zaradi tega nelepega nastopa je dobil oni dijak od g. učitelja pred celim razredom ukor. G. Orešec je povedal ta dogodek tudi g. razredniku, vendar ni zahteval nobene kazni za omenjenega dijaka. Ali je dobil ta še kak ukor, bodisi od razrednika bodisi od ravnatelja, o tem g. Orešec ne ve ničesar. Tudi ni on ovajal slovenskih dijakov in ni bil nikak „priganjač“ prejšnjega ravnatelja. — Toliko v pojasnilo na „Sočino“ zivljanje. Kar se tiče drugih „Sočin“ fraz in smešnih trditvev, ni vredno odgovarjati. Saj je obče znano, da ima „Soča“ privilegij za tako pisavo.

Strelna. — V sredo zvečer okolo 8. ure sedeli so v pivnici nekega Mavriča v Zdravščini razni ljudje, med temi tudi Henrik Mozetič, orožniški postajevodja, ki se je nahajal zaradi bolehnosti tam na dopustu. V tem času prihrula je nevihta in grozno je začelo bliskati in grmeti. Hkratu pa se v pivnici strašno zablska. V pivnico je namreč priletela strelna skozi dimnik. Ugasnila je luč, rogovilila par sekund po pivnici ter predrla zid in sfrčala zopet na prosto. Vsi v pivnici se nahajajoči zvrnili so se s svojih sedežev na tla. Ko so prestrašeni sosede prihiteli na pomoč, vzdignili so na tleh ležeče osebe, ki so bile popolnoma omamljene, po koncu ter jih polagoma zopet spravili k zavesti. Le jednega niso več mogli spraviti k zavesti, in ta je bil orožniški postajevodja, katerega je strelna ubila. Mozetič sedel je namreč na ognjišču in blizu njega je sedel tudi lastnik pivnice Mavrič, ki je ostal jedini nepoškodovan, dočim so bili vsi ostali več ali manj od strele ranjeni.

Zimski urnik. — Z današnjim dnevom stopi v veljavo na poštah in pri železnicah zimski urnik. Odslej bodo tukajšnji poštni uradi odprti šele ob 8. uri zjutraj. Ker je ponehala trgovina s urami, kar je bilo potrebno, ne bodo trgovci s sadjem dobivali od danes naprej na pošti zvečer pisem in sicer od 7.45 na 8. ure, kakor se je to godilo v poletnih mesecih.

Odbor zadrage trgovcev z jestvinami je sklenil, da bodo v našem mestu vse prodajalnice jestvin in sicer od 1. oktobra t. l. pa do 30. aprila l. 1905 odprte zvečer do 8.

Črna vojska. — Tukajšnji municipij pozivlja vse one, ki so podvrženi črni vojski in ki stanujejo v goriškem mestu, da se zgledajo pri njem do 30. oktobra t. l. ter da prinesejo s seboj dotične knjižice.

Kontrolni shodi. — Dne 22. oktobra t. l. se bode vršil ob 9. uri predpoludne v tukajšnjem vojaškem skladišču kontrolni shod za vse vojaške odpadnike in rezerviste stalne vojske, bivaajoče v Gorici, kakor tudi za take jednoletne prostovoljce, ki niso vojaške službe še nastopili, ker so to odložili za poznejši čas. Dne 3. novembra ob 9. uri predpoludne pa se bo vršil v domobranski vojašnici kontrolni shod za domobrince, ki prebivajo v našem mestu.

Semenj sv. Mihaela. — V ponedeljek prične v Gorici vsakoletni semenj sv. Mihaela in bo trajal 8 dni.

Izpred sodišča. — Pred tukajšnjim okrožnim kot kazenskim sodiščem so stali dne sledeči in sicer: Ivan Gorjup iz Čepovana, ki je hotel od neke Ane Kovčič s silo dobiti nekaj denarja, in je bil obsojen na 6 mesečno ječo s trdim ležiščem vsak mesec. Fr. Morsatti, 18 let star iz Malisane pri laškem Vidmu, ki je kradel dinamit pri Dolgini in je bil za to obsojen na 1 mesec strogega zaporu. Anton Pontin, ki je v kaznilnici v Gradišču razžalil našega cesarja, je dobil za to 1 leto težke ječe. Od policije sta dobila 8 dni zaporu voznika Fr. Špacal in J. Undeni, ki sta, kakor smo svoječasno poročali, zažigala oblanje pod kornijama, da bi in tako prisilila potegniti težek voz. Na 6-mesečno ječo zaradi razžaljenja Njegovega Veličanstva ob-

sojen je bil od tukajšnjega kazenskega sodišča cigan Josip Stojka z Ogerskega. Na 6 dni zaporu in na 10 kron globe je bil obsojen Jurij Matjasevič iz Pučišča v Dal.aciji. Vloveli so ga namreč na mejno, da je hotel zbežati v Italijo, da bi se ožegnili vojaškemu naboru. Na dva meseca težke ječe obsodili so 20-letnega Miho Puznerja z Anhovoga zaradi ne-nravnih dejanj. Na dvamesečni strogi zapor bil je obsojen Ivan Jermol zaradi nepaznosti. Dokazalo se je namreč, da je dne 10. avgusta t. l. pri Sv. Luciji neka greda zdrčala zaradi njegove nepaznosti v neko barako, in ubila Josipino Mocciardi, o čemer smo svoječasno poročali.

Preiskava na stanovanju in aretiranje tatu. — V torek zjutraj prišlo je na stanovanje uradnega sluga tukajšnje kupčijske zbornice par policijskih uradnikov in nekaj redarjev. Vprašali so ga po njegovem svaku Josipu Božiču, ki je bil poprej trgovski pomočnik pri trgovcu Alfonzu Fabrisu v Trstu, kateremu je zmanjkalo iz prodajalnice za 1000 K blaga. Božič bil je v resnici pri omenjenem uradnem slugu in je še spal. Jeden redarjev pristopil je k njemu ter pazil nanj, dočim so drugi preiskali stanovanje, kjer so našli v resnici norinberskega blaga za kakih 500—600 K vrednosti. Božiča so potem aretirali in je priznal, da je blago ukradel.

V četrtek zjutraj so pa aretirali tudi slugo trgovske zbornice, Roberta Monfredinija. Istega dne zvečer pa so aretirali tudi mater in brata Božičevega. Vsi ti so na sumu, da so bili na tatvini sokrivi. — Božiča samega odvedli so iz tukajšnjih zaporov v tržaške.

Pobegnil je iz tukajšnjih mestnih zaporov v četrtek Nikolaj Pietropauli, doma iz Roke v Italiji. Ta človek bil je dne 28. aprila t. l. obsojen od tukajšnjega okrožnega kot kazenskega sodišča na 6-mesečno ječo, in ko kazni preste na izgon iz Avstrije. Vse to pa zaradi tega, ker je žugal drugim z revolverjem. Po prestani kazni so ga torej izročili mestni oblasti, ki naj bi ga izgnala ter izročila italijanski oblasti. Ali vrata pri mestnih zaporih bila so tako slabo zaprta, da jih je Pietropauli odprl ter jo pobrisal iz Gorice.

Aretirali so v nedeljo v Rihembergu 21-letno Marijo Sartorio, omoženo Vinci, ženo nekega železniškega delavca, ker je, kakor pravi tukajšnji „Corriere“, ginjena vsled zavžitega vina začela pre-hudo zdihovali po materi Italiji.

Dobava kruha za vojaštvo, nahajajoče se kot straža v gradiščanski kaznilnici, oddala se bode dražbenim potom dne 10. t. m. Potrebuje se namreč tam na leto okolo 11315 porcij kruha po 200 gr. O natančnejših pogojih poizve se lahko pri tukajšnji trgovski zbornici.

Izgubljene reči. — Neki kmet z Grabovega je izgubil v četrtek 50 kron. Oni, ki bi jih bil našel, izroči naj jih na tukajšnji policiji.

Požar v Skrljah. — Te dni nastal je v Skrljah v hlevu posestnika Mihe Rustja ogenj, ki se je v kratkem času tako razširil, da je skoro popolnoma uničil hišo Mihe Rustja in Matije Hvaliča, ki sta druga poleg druge. Vaščani so sicer pridno gasili, ali omenjenih hiš niso mogli rešiti, ampak dobro je bilo, da so ogenj omejili in da niso še druge hiše postale plen plamena. Škoda se ceni na 1700 K. Pogoreleca bila sta zavarovana.

Obrotnad-šola za zidarje v Renčah prične šol. leto dne 2. oktobra t. l. — Vzprejemanje učencev se vrši ob 3. uri popoldne.

Zunanji učenci prinesó naj odpustno spričevalo. Vpisnina 2 K.

Stariši, ne zamudite ugodne prilike, da svoje sinove strokovno izobrazite!

Vodstvo.

Vsenemška predznost. — Z Grabovega nam pišejo: V nedeljo dne 25. t. m. so priredili nekateri nemški inženjerji veselico na tukajšnji postaji. K veselici so vabili tudi še slovenskimi vabili. Na veselici pa je izživajoče vibrala tudi „frankfutarica“. Veselice se je udeležilo tudi mnogo Slovencev, ki pa niso bili toliko zavedni, da bi zahtevali nje odstranitev. Narodne nezavednosti je še veliko pri nas!

Nesreča v Sestlaju. — V torek ob 3. uri popoldne ponesrečil je v Sestlaju 32 letni Jožef Škabar iz Kostanjevice. Ko so namreč izkrcavali material, namenjen v Trst, na neko ladjo, padel je po nesreči z dotičnega odra Škabar v ladjo, a zvrnil se je pri ti priliki nanj tudi voziček, poln materiala ter je Škabarja na vsem telesu hudo poškodoval. Prepeljali so Škabarja v tržaško bolnišnico in tam so se zdravniki prepričali, da ima Škabar poleg drugih ran tudi par reber polomljenih.

Reforme v poučevanju klasičnih jezikov na gimnaziji. — Naučno ministrstvo je odredilo vsled mnogih pritožb o načinu poučevanja klasičnih jezikov na gimnaziji, naj se ne polaga tolike važnosti na slovnico, pač pa na branje klasičnih del.

Družba sv. Mohorja. — Dne 3. oktobra bomo začeli razpošiljati letošnje družbene knjige in prizadevali se bomo, da častiti udje dobijo knjige najprej ko mogoče. Odpravili bomo zaboje s knjigami po tej-le vrsti: Škofije: 1. tržaška, 2. krška, 3. goriška, 4. razni kraji, 5. Amerika in Afrika, 6. ljubljanska, 7. lavantinska. Cenjene gospode poverjenike, katerim se knjige pošiljajo, nujno prosimo, naj takoj, ko dobijo „aviso“, pošljejo po nje na pošto ali železniško postajo, da ne bode sitnih reklamacij, ki povzročujejo samo zamudo in nepotrebne stroške. Poštne stroške morajo čast. poverjenikom povrniti posamezni udje. One gospode poverjenike, ki dobivajo svoje knjige neposredno v družbeni tiskarni, prosimo, naj čim prej pošljejo po nje, da nam zavoji ne zastavljajo prepotrebne prostora. O d b o r.

Grozna nesreča. — Pred dnevi prišel je od vojakov domov 24-letni Al. Bratulič iz St. Petra v Šumi v pazinskem s. dnevem okraju. V sredo pogovarjal se je z nekimi prijatelji o vojaški službi, in med njimi sta bila tudi njegov brat Matej in neki France Bratulič. Tam blizu bila je puška in ž njo je začel Alojzij manevrirati, ne da bi vedel, da je puška nabasana. Pokazati je hotel, kako se pri vojakih strelja. In vstrelil je proti bratu in proti znanцу ter pri ti priliki tako nesrečno zadel brata, da je ostal isti skoro precej mrtev; znanca pa je tako močno ranil, da so ga morali prepeljati v bolnišnico v Pulj.

Hrvatska državna gimnazija v Pazinu. — V prvi razred hrvatske držav. gimnazije v Pazinu se je letos vpisalo 62 učencev.

Tragična smrt ljubečega soproga. — Z Reke poročajo o naslednjem vele-tragičnem dogodku: Žena trgovca Srečka Ferlana je že dvakrat porodila mrtvo dete. Minoli petek je bila zopet na porodu in je zopet porodila mrtvo dete ob groznih mukah. To je tako pretreslo ubozega soproga, da se je zgrudil na tla v nezavesti. K soprogi pozvana dva zdravnika sta se trudila pri njem, da bi ga zopet spravila k zavesti. Toda zastoj je bil nju trud, Ferlan je bil že mrtev. Zadel ga je kap na srce.

Ponarejen dvajsetkronski bankovec, ki sedaj krožijo po Dolenjskem, so posebno rdeče barve, obrazi angeljev so slabo izdelani, pod št. 20 pride pri ponarejenih ogerski napis pod rob, v tem, ko je na pravem bankovcu vspešno s spodnjim robom številke. Pri napisu „SZAM“ je nad A akcent od leve proti desni strani obrnjen, ko je na pravem bankovcu od desne proti levi. Številka pri napisu „Serie“ je pri ponarejenem bankovcu nižja kot beseda.

Stoletnica v zaporu. — V ponedeljek je orožništvo iz Celja eskortiralo 6 žensk v Begunje, med katerimi je bila ena stara 99 let 6 mesecev ter je bila obsojena na 3-letno ječo, ker je zastrupila svojega moža. Ženica, ki bo obhajala v zaporu stoletnico, je še precej brhka za svojo starost, še šiva in vdene sukanec v iglo brez očal.

Sadna razstava v Radovljici postaja od dne do dne lepša in zanimivejša. Vsaki dan namreč dohaja iz cele Kranjske in celo iz sosednjih kronovin veliko krasnega sadja. Obiskovalci razstave se kar načuditi ne morejo dejstvu, da naša lepa domovina tako vrlo napreduje v sadjarji. Sodba je splošno ta, da je vsak neumen, kdor si te razstave noče ogledati. Slovenci! Pohitite torej v Radovljico in oglejte si razstavo, dokler je še čas!

Nemška nestrpnost napram slovenskim dijakom. — Malo je slovenskih dijakov na koroških srednjih šolah, pa še ti so izpostavljeni nečuvencem terorizmu in ovadaštvu v šoli in med nestrpnim nemškim prebivalstvom. „Vilacher Zeitung“ je prinesla te dni strupeno notico, v kateri poziva meščane, naj nikjer ne kažejo usmiljenega srca za slovensko dijaštvo, ker so se dijaki baje v treh točkah pregrešili z neverjetno predznostjo, in sicer je neki dijak v Rožeku baje agitiral o počitnicah za slovenske občinske odbornike, nadalje so slovenski dijaki kot tamburaši nastopili pri neki slovenski veselici v Brnci (tamburaški klub pa je slovenskim dijakom gimnazijsko ravnateljstvo dovolilo), a najhujše so se slovenski dijaki pregrešili s tem, da „med seboj načeloma slovenski govore“. Zaradi tega pozivlje imenovani list meščane, naj vsa-

kega dijaka vprašajo za narodno prepricanje (?), preden mu izkažejo kako dobroto. Pravi junaki mučeniki so tisti slovenski dijaki v koroških srednjih šolah, ki si ohranijo narodno zavest v kljub tolikemu terorizmu v šoli in med nacionalnim meščanstvom.

Poneverjenje. — Kancelijski oficijal ministerstva za bogočastje, Fran Drashtik, kateremu je bilo poverjeno vodstvo upravnih pisarskih in kancelijskih poslov umetne obrtne šole avstrijskega muzeja, je poneveril 26.000 kron ter bežal.

Tolažljiva vest. — Budimpeštanski listi javljajo, da so te dni znatno pale cene živeža v Budimpešti, v prvi vrsti v trgovini na veliko. Tako se je moglo dobiti 100 glav zelja za 10—12 kron, kilogram jabolk na drobno je veljal 5 do 6 stotink, kilogram grozdja pa 20 stotink.

Dojilja italijanskaga prestolonaslednika. — Zdravnik italijanske kraljice dr. Quirico je izbral med Pijemontezinjami dojiljo za novorojenega italijanskega prestolonaslednika princa Humberta. Dojilja je žena nekega gozdarja v Racconigu, 24 let stara, ter mati lepega in čvrstega sinčka. Mlada dojilja je že prispela s svojim sinom v kraljevi grad v Racconigu ter se zavezuje, da bo za 2 leti prekinila vsako zvezo s svojo rodbino. Določena ji je plača 600 kron mesečno, a po dveh letih se ji določi dosmrtna renta 100 K mesečno. Seveda se bo za časa njene „dvorne“ službe z njo postopalo najobzirneje. Podrejena je dojilja le kraljični dvorjanci, lepi Angležkinji Dickens, do katere ima kraljica neomejeno zaupanje.

Nemško cesarstvo se sedaj že tudi lahko ponaša z veliki dolgovi. Nima jih nič manj kot tritisoč milijonov mark.

V dveh dneh preko oceana. — Neki Knapp v Tronto Ont. je izjavil, da bode preplul širino Atlantike tekom dveh dni s svojim novim turbinskim parnikom. Ako se mu to posreči, dobi 250.000 dolarjev nagrade za najhitrejšo vožnjo preko oceana.

Ivan Bednařik
priporoča svojo
knjigoveznicu
v Gorici
ulica Vetturini št. 3.

Jakob Miklus
mizar in
lesni trgovec
v Podgori, na voglu novega
železniškega mosta
(na cesti, ki pelje proti Gradiški)
ter podružnica
za Soškim mostom pri Pevmi
Trguje tudi z opeko, ima veliko zalogo vsakovrstnega trdega in mehkega lesa domačega in tujega, veliko zalogo pohištva, vinskih posod, stikalnic itd.

Anton Kuštrin
v Gosposki ulici št. 25,
v Gorici,
priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kava Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Portoriko i. dr. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu istersko in dalmatinsko. Petrolej v zab. ju. Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3, 4, 5. Več vrst riža. Mljiveče prve in druge vrste, namreč od 1/2 kila in ob enega funta. Testenine iz tvornice Žnidaršič & Valenčič v Il. Bistrici. Zveplenke družbe sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevega mlina v Kranju in z Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Naznanilo.

Slav. občinstvu naznanjam, da sem si nabavil novi voz (žardinero), s kojim bodem vozil v Št. Peter k vlaku na Ajdovščino ob 2.22 in dovažal k »Zvezdi« v Gorico vsaki ponedeljek in četrtek zjutraj ob 7.29, ko pride vlak iz Ajdovščine. — Cena vožnji 25 vin.

Voziti začne 3. oktobra 1904. Za obilno udeležbo se priporoča

Vinko Spazzapan

pri „Zlati zvezdi“, trg sv. Antona.

Uvršten okus kave dosežete s prinesanjem

Vydrove žitne kave

POSKUSITE! Vzorci dragovoljno.
Poslana 5 kg. pošiljka 4 K. 60 h franco.

„DOMACI PRIJATELJ“
vsem obdobjem svetovne pošiljke masovno.

Vydrova interneta filit kave Praga-VIII.

Anten Krušič

krojaški mojster in trgovec
Corso Gius. Verdi šte. 33

o o o o o izdeluje o o o o o
vsakovrstne obleke za vsaki stan
o o o o o kakor tudi o o o o o

za civilne, vojaške in državne uradnike. Za vse obleke je vedno v zalogi raznovrstno ravno kar došlo sveže angleško in domače blago za bližajočo se jesensko in zimsko sezono. Ima zalogo gotovih oblek in sukenj za vsaki stan.

o o o Cene zmerne o o o

Nagrobni spomeniki

Fra. Podberšič,

avtor kamnoseški mojster, Gorica Tržaška cesta 17, priporoča slavnemu občinstvu za bližajoči se praznik

„Vseh vernih duš“

svojo bogato zalogo različnih nagrobni spomenikov, bodisi priprostih ali finih iz kraškega kamna najboljše vrste za 15 K in više. V zalogi ima tudi razne kamenite plošče, umivalnike za kuhinje, žlebe itd. Sprejema in izdeluje vsakovrstna v kamnoseško in strugarsko stroko spajajoča dela po prav zmernih cenah.

Učenke

dobe pri odlični družini stanovanje in hrano za primerno ceno. Več se poizve pri našem upravnistvu.

Rojaki!

kupujte narodni kolek!

Anton Ivanov Pečenko, Gorica

Velika zaloga

pristnih belih in črnih vin iz lastnih in drugih prisnanih vinogradov.

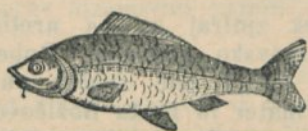
Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogerske monarhije vsodih od 56 l naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Zaloga piva

„Delniške družbe združenih pivovaren Zalec-Laški Trg in plajnskega piva „prazdroj“ iz sloveče češke „Mešanske pivovarne“.

Zaloga ledu, katerega se odaja le na debelo od 100 kg. naprej.

Cene zmerne. Postrežba poštena in točna.

Olje polenovke

(štokfiževo olje)

je sedaj splošno priporočano kot jedino sredstvo, ki ojačuje slabotno stanje organizmov, toliko pri mladih kot pri starih ljudeh. Vporabi se pa mora vsekakor to olje pri škrofuloznih boleznih. Svoj upliv pa mora izkazati edino olje, katerega kakovost je zajamčeno čista.

Drugovrstna olja, ki se prodajajo kot „štokfiževo olje“, ne samo da ž njimi ni mogoče dobiti potrebnih rezultatov, ampak škodujejo naravnost želodcu, ker slabijo prebavilne organe istega.

Pravo štokfiževo olje, zajamčeno čisto olje zadnjega lova se prodaja v mirodilnici

ANZON-a MAZZOLI-ja

Gorica, Gosposka ulica, in podružnica tek. Josip Verdića
Male množine se razpošiljajo po pošti.

„KROJAŠKA ZADRUGA“ v GORICI

registrovana zadruga v omejeno zavezo

Zajesensko-zimski čas

so ravno došle krasne novosti raznega blaga.

Posebno omenjamo med temi:

Modne volne, flanele, forštajne, sukno za možke obleke, boržun za blouse.

Preproge, zavese, odeje, šivane kuverte (Steppdecke), žime, volne in perje za postelje.

Posebne novosti so:

Rumberško, belgijsko in šlezjsko platno, namizni prti, serviete, brisalke, žepni robci.

Perilo za opreme nevesti, za hôtele in restavracije, za zasebnike in vse druge.

Po tovarniških cenah.

Cene stalne

Postrežba strogo poštena.

Vzorci najnovejše izbere se pošiljajo na zahtevo brezplačno in poštnine prosto.